

Byindeks Nord-Jæren

2017 - august 2021

Innhold

1	Formål	2
1.1	Områdeavgrensing og vegnett	2
1.2	Byindekspunktene	3
2	Endring i trafikkmengde	5
2.1	Endring i glidende treårsperiode	5
2.2	Endring per år	6
2.3	Endring per måned.....	11

Tabelliste

Tabell 1.	Samlet veglengde.....	2
Tabell 2.	Trafikkregistreringspunktene som inngår i byindeksen.	3
Tabell 3.	Estimert endring i trafikkmengde for siste tre år.	5
Tabell 4.	Estimert endring i trafikkmengde for siste tre år.	5
Tabell 5.	Estimert endring i trafikkmengde for området.	6
Tabell 6.	Estimert endring i trafikkmengde for lette kjøretøy ved trafikkregistreringspunktene.	8

Figurliste

Figur 1.	Trafikkregistreringspunktene og årsdøgnetrafikk.	4
Figur 2.	Estimert endring i trafikkmengde for lette kjøretøy per år.....	7
Figur 3.	Estimert endring i trafikkmengde per måned.	11

1 Formål

Byvekstavtalene har mål om nullvekst i persontransport med bil: *I byområdene skal klimagassutslipp, kø, luftforurensning og støy reduseres gjennom effektiv arealbruk og ved at veksten i persontransporten tas med kollektivtransport, sykling og gange.* Trafikkutviklingen for persontransport med bil, målt med byindeks og reisevaneundersøkelser, ligger til grunn for vurderingen av måloppnåelsen i avtalene.

Datagrunnlaget for byindeksen består av “lette” biler, dvs. biler som er under 5,6 m.⁷ Byindeksen beregner endring i trafikkmengde for byområdet. Metoden er basert på tellinger fra faste trafikkregistreringspunkter fordelt på riks- og fylkesveger, samt på enkelte kommunale veger, og er ment å gi et representativt bilde av trafikkutviklingen i avtaleområdet. For hvert trafikkregistreringspunkt sammenlignes registrert trafikk dato for dato og time for time mellom to påfølgende år. Det tas hensyn til perioder hvor registreringsutstyret ikke har vært i drift, og perioder hvor trafikken i stor grad er påvirket av stenginger og omkjøringer.

Metodikken for beregning av byindeks er beskrevet nærmere i rapporten “Metodikk for beregning av byindeks”, som er tilgjengelig på nettsiden

<https://www.vegvesen.no/fag/trafikk/trafikkdata/indekser/byindeks>.

1.1 Områdeavgrensning og vegnett

Rapporteringen av byindeksen gjelder for byvekstavtalen for Nord-Jæren med referanseår 2017. Avtalen omfatter kommunene Stavanger, Sandnes, Sola og Randaberg.

Veglengder fordelt på vegkategori for gjeldende område er oppsummert i tabellen nedenfor.

Tabell 1. Samlet veglengde.

Vegkategori	Lengde (km)
Europaveg	67
Riksveg	40
Fylkesveg	538
Kommunalveg	1 320

⁷ Data fra reisevaneundersøkelsen gjør det mulig å skille ut gjennomgangstrafikken, og å skille ut næringstransport med personbil («lette» biler), og kan brukes som en supplerende kilde.

Lengden på vegnettet gjelder per 1. januar 2021, og omfatter kun bilveg. Lengde på kryssystem og sideanlegg er utelatt.²

Trafikkregistreringene som ligger til grunn for byindeksen foretas i all hovedsak på riks- og fylkesvegnettet. Oversikten viser at kommunalt vegnett har størst samlet lengde, men dette omfatter også alle små boligater som hver for seg har relativt lite trafikk. Trafikkregistreringene på de mer trafikerte riks- og fylkesvegene vil fange opp en betydelig andel av trafikkmengden i området, og vil sann sett være representativt som grunnlag for et mål på den totale endringen i trafikkmengden.

1.2 Byindekspunktene

Trafikkregistreringspunktene som inngår i byindeksen er listet opp i følgende tabell. Årsdøgntrafikk (ÅDT) er oppgitt for lette biler (målt til kortere enn 5,6 m).

Tabell 2. Trafikkregistreringspunktene som inngår i byindeksen.

Navn	Vegreferanse	ÅDT	År
Finnestad	EV39 S99D1 m5407	13 880	2020
Auglend	EV39 S100D1 m11957	53 610	2020
E39 / Somaveien	EV39 S101D1 m2650	51 090	2018
Bråstein	EV39 S102D1 m962	16 610	2020
Folkvord Bru	RV444 S1D1 m4345	18 300	2020
Eikeberget	RV509 S1D1 m1813	13 650	2018
Sundekrossen	RV509 S2D1 m6912	11 070	2020
Åsedalen	FV44 S15D1 m2464	11 750	2020
Strandgata Nord	FV44 S16D1 m2554	5 450	2020
Hillevåg/Skjæring	FV44 S18D1 m3322	12 200	2020
Oalsgata	FV334 S2D1 m528	12 240	2020
Hillevågtunnelen	FV440 S1D1 m407	11 030	2020
Siddishallen	FV441 S1D1 m3950	19 290	2020
Kannik	FV441 S1D1 m5923	25 050	2020
Rege	FV510 S2D1 m996	6 160	2020
Sola N. Ved Arabergv.	FV510 S2D1 m6281	11 770	2020
Joabakken	FV510 S3D1 m968	8 980	2020
Austråttunnelen	FV516 S1D1 m2084	13 360	2018
Hana Ved Rovik	FV4492 S1D1 m1082	8 580	2019
Bærheim	FV4526 S3D1 m1224	5 240	2020
Møllebukta	FV4540 S2D1 m981	11 360	2020
Storhaugtunnelen	FV4564 S1D1 m1079	10 780	2019
Bybrua Sør	FV4566 S1D1 m253	9 800	2020
Randabergveien	FV4570 S1D1 m1760	5 630	2020

² Videre filtrering: kun topologinivå VT+VTKB, kun vegtype kanalisert veg og enkel bilveg, kun veglenketype "hoved". Adskilte løp: kun "Nei" og "Med" – dette som en enkel måte å unngå dobbelttelling av f.eks. toløpstuneller på.

Kartet nedenfor viser plasseringen av trafikkregistreringspunktene.

Figur 1. Trafikkregistreringspunktene og årsdøgntrafikk.

2 Endring i trafikkmengde

Nullvekstmålet skal måles ved at trafikktviklingen vurderes på et treårs glidende snitt, jf. brev fra Samferdselsdepartementet til de fire største byområdene datert 11.12.2019. Måloppnåelsen gjelder fremdeles avtaleperioden sett under ett. Det skal være netto nullvekst i perioden.

Endring i trafikkmengde er beregnet for hver måned mellom to påfølgende år, med januar i året etter referanseåret som første månedsindeks. Glidende tre års indeks bruker de siste 36 månedsindeksene som grunnlag.

2.1 Endring i glidende treårsperiode

Først når månedsindeks er beregnet gjennom tre år eller lenger, kan det beregnes en glidende treårsindeks. Den vil så oppdateres månedlig.

Tabell 3. Estimert endring i trafikkmengde for siste tre år.

Treårsperiodens slutt		Endring i trafikkmengde (%)
Desember	2020	-9,3
Januar	2021	-10,7
Februar	2021	-11,1
Mars	2021	-9,3
April	2021	-8,7
Mai	2021	-7,8
Juni	2021	-7,6
Juli	2021	-7,9
August	2021	-7,5

Tabell 4. Estimert endring i trafikkmengde for siste tre år.

Treårsperiodens slutt		Endring i trafikkmengde (%)
Desember	2020	-9,3
Januar	2021	-10,7
Februar	2021	-11,1
Mars	2021	-9,3
April	2021	-8,7
Mai	2021	-7,8
Juni	2021	-7,6
Juli	2021	-7,9
August	2021	-7,5

2.2 Endring per år

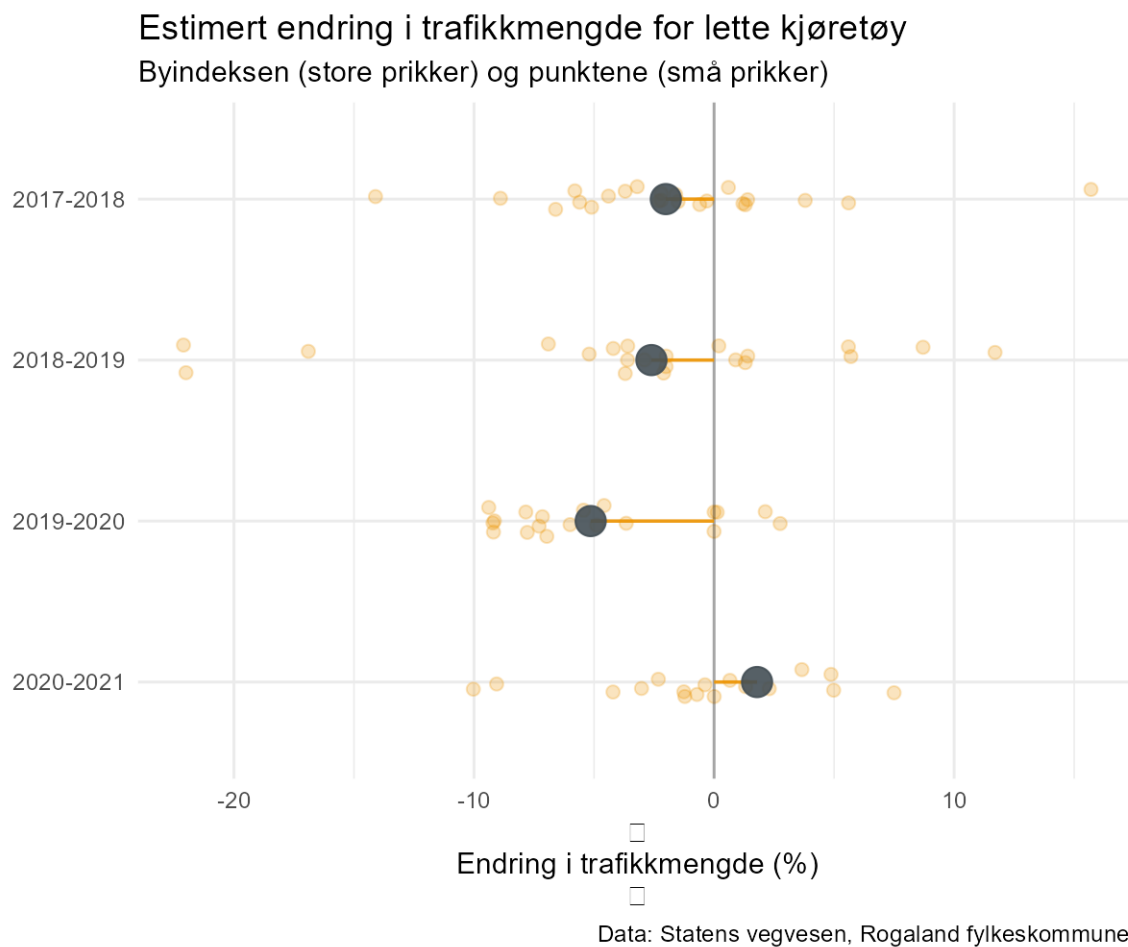
Endring i trafikkmengde er også beregnet for hele kalenderår. Tabellen nedenfor viser byindeksen for hvert år, samt for hele perioden.

Tabell 5. Estimert endring i trafikkmengde for området.

Periode		Endring i trafikkmengde (%)	Standardavvik (%)	Standardfeil (%)
2017-2018	jan-des	-2,0	3,8	0,8
2018-2019	jan-des	-2,6	6,7	1,5
2019-2020	jan-des	-5,1	4,0	0,9
2020-2021	jan-aug	1,8	5,9	1,4
2017-2019	jan-des	-4,6	3,8	0,8
2017-2020	jan-des	-9,5	5,8	1,2
2017-2021	jan-aug	-7,9	13,9	2,9

Byindeksen estimerer endringen i trafikkmengden for lette kjøretøy fra 2017 til august 2021 til å være **-7,9 %**.

Nedenfor vises en graf over byindeksene for hver periode, sammen med alle punktindeksene.

Figur 2. Estimert endring i trafikkmengde for lette kjøretøy per år.

Tabellen nedenfor angir endring i trafikk ved byindekspunktene. Manglende tall skyldes at punktet har for dårlig med data eller er ekskludert fra datagrunnlaget for å unngå skjevhet i utvalget.

Tabell 6. Estimert endring i trafikkmengde for lette kjøretøy ved trafikkregistreringspunktene.

Navn	Veg	Endring i trafikkmengde (%)				
		2017 -2018	2018 -2019	2019 -2020	2020 -2021	2017 -2021
Finnestad	Ev 39	-0,3	-3,6	2,1	7,5	5,5
Auglend	Ev 39	-2,2	-2,9	-6,0		
E39 / Somaveien	Ev 39	-1,6	-3,7	0,0	0,0	-5,2
Bråstein	Ev 39	0,6	1,4	-4,6	5,0	2,2
Folkvord Bru	Rv 444	-3,2	0,9	2,8	4,9	5,2
Eikeberget	Rv 509	3,8		0,0		
Sundekrossen	Rv 509	-1,5	0,2	-9,2	-9,1	-18,5
Åsedalen	Fv 44	1,3		-9,2	-1,3	
Strandgata Nord	Fv 44	-8,9	-22,0	-9,2	2,3	-34,0
Hillevåg/Skjæring	Fv 44	-2,2	-2,1	-3,7	-0,4	-8,1
Oalsgata	Fv 334	-5,6	-2,0	-7,8	1,3	-13,6
Hillevågtunnelen	Fv 440	-5,8	-5,2	-7,8	-10,0	-25,9
Siddishallen	Fv 441	-2,3	-2,0	0,1	3,7	-0,6
Kannik	Fv 441					
Rege	Fv 510	1,4	5,6	-9,4	-4,2	-7,1
Sola N. Ved Arabergv.	Fv 510	5,6	5,7	-7,0	0,7	4,5
Joabakken	Fv 510	1,2	11,7	-5,4	-1,2	5,6
Austråttunnelen	Fv 516	15,7	8,7			
Hana Ved Rovik	Fv 4492	-14,1	-22,1	-7,2		
Bærheim	Fv 4526	-6,6	-3,6	-7,3	-2,3	-18,5
Møllebukta	Fv 4540	-0,6	1,3	-4,9	-3,0	-7,1
Storhaugtunnelen	Fv 4564	-5,1	-4,2			
Bybrua Sør	Fv 4566	-3,7	-6,9			
Randabergveien	Fv 4570	-4,4	-16,9		-0,7	

2.2.1 Spesielle trafikkforhold

Trafikkregistreringspunktene som benyttes i byindeksen dekker kun en andel av det aktuelle vegnettet. Derfor kan det oppstå omfordeling av trafikk i vegnettet som bare delvis fanges opp i datagrunnlaget. Et typisk eksempel er en veg som stenges i en lengre periode i forbindelse med vegarbeid, og som fører til at all trafikken som normalt kjører der må benytte andre veger i området. Da har vi to ulike scenarier:

1. Den totale trafikkmengden i området er fortsatt den samme, siden omkringliggende vegnett har kapasitet til å føre den omdirigerte trafikken, samt at omkjøringen ikke tar så mye lengre tid at tureterspørselen går ned.
2. Den totale trafikkmengden i området går ned som følge av manglende kapasitet i omkringliggende vegnett, eventuelt at omkjøringsruter blir for lange, og med det tidkrevende, som gjør tureterspørselen lavere.

Formålet med en byindeks er å estimere en generell trend i trafikktutviklingen over tid. Byindeksen skal derfor ikke få et endringsbidrag fra stengingen i scenario 1, mens den skal få det i scenario 2. Med full informasjon om trafikken på alle deler av vegnettet, ville byindeksen uten videre ha fanget opp dette. Men siden byindekspunktene bare har data fra deler av vegnettet, må det tas hensyn til det i utvalget av punkter som bidrar til indeksen til enhver tid.

Er det et byindekspunkt på en stengt veg, er det ikke alltid tilfelle at all den omfordelte trafikken fanges opp i andre byindekspunkt. Dette er avhengig av vegnettets struktur omkring den stengte vegen og fordeling av byindekspunktene der. Nedgangen i punktet på stengt veg veies derfor ikke alltid opp av tilsvarende økning i andre punkter, og det er derfor punkt på stengt veg i noen tilfeller tas ut av datagrunnlaget. Da må eventuelle andre punkt som får økning som følge av stengingen også tas ut.

Trafikkregistreringspunkter må derfor ses i sammenheng med langvarige hendelser på vegnettet som medfører omkjøringsruter.

Ved innføring eller fjerning av bomring, tilføring eller fjerning av bomstasjoner, samt endring av bomtakster, vil trafikken påvirkes. Trafikkregistreringspunkter som påvirkes av dette blir ikke tatt ut av datagrunnlaget så lenge de fanger opp trafikfordelingen på veger som både får økt og redusert trafikk som følge av dette.

2.2.2 Trafikale følger av tiltak mot koronaviruspandemien

Fra mars 2020 er trafikken i stor grad påvirket av tiltak mot spredningen av det nye koronaviruset. Trafikken varierer i takt med de til enhver tid gjeldende tiltak. Enkelte tiltak har ført til nedgang i trafikken, som utstrakt bruk av hjemmekontor og færre arrangementer der folk møtes fysisk. Oppfordringen om å unngå å benytte kollektivtrafikk dersom mulig, har gjerne bidratt til å øke personbiltrafikken noe, men totalt sett har tiltakene stort sett ført til mindre biltrafikk.

2.2.3 Ny bomring

38 nye bomstasjoner ble satt i drift 1. oktober 2018 i Stavanger sentrum, Sandnes sentrum, Stavanger lufthavn Sola, Forus, Risavika og på grensen mellom Stavanger og Randaberg. Dette førte til noe omfordeling av trafikken i området.

2.2.4 Åpning av Ryfast

Åpningen av Ryfast ble gjort 30. desember 2019 (Ryfylketunnelen) og 22. april 2020 (Eiganestunnelen og Hundvågtunnelen). Dette førte til omfordeling av trafikken på flere veger i området. Blant annet ble deler av gamle Ev39 omklassifisert til Fv440.

Trafikkregistreringspunkter som direkte er påvirket av dette:

- Bybrua sør, Fv 4566.
- Storhaugtunnelen, Fv 4564.
- Kannik, Fv 441.

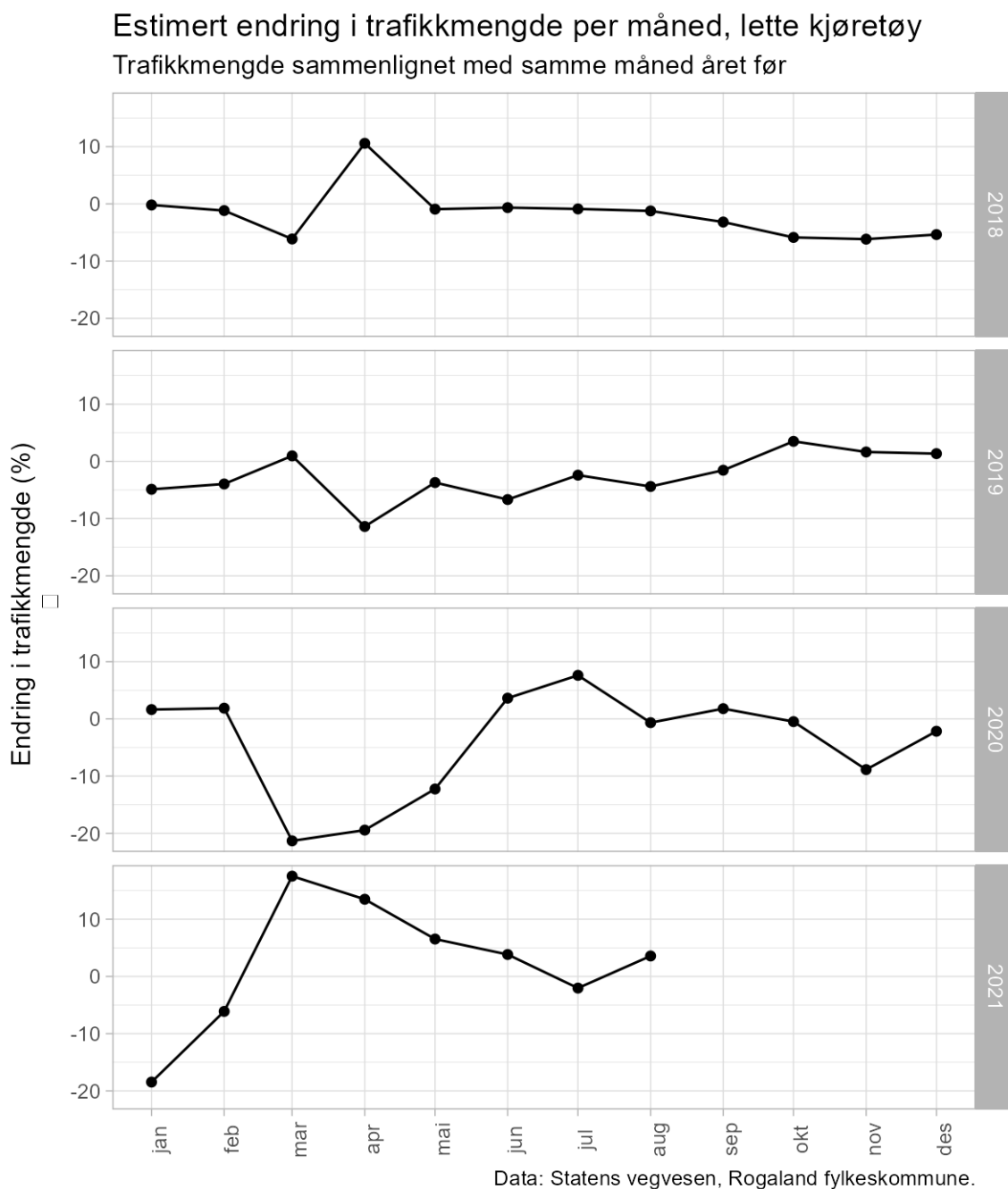
Disse er utelatt fra indeksen i ett år fra åpningen.

2.2.5 Vedlikeholdsarbeid i Byhaugtunnelen

I perioden 23.11.2020 til 01.03.2022 er Ev 39 Byhaugtunnelen (Ytre ringveg vest) stengt på grunn av vedlikeholdsarbeid. Dette fører til noe økt trafikk i Fv 4570 Randabergveien, og noe redusert trafikk på Fv 440 ved Lassa. Disse to trafikkregistreringspunktene antas å oppveie hverandre i denne perioden.

2.3 Endring per måned

Figuren nedenfor viser endring i trafikk per måned, sammenlignet med samme måned året før.

Figur 3. Estimert endring i trafikkmengde per måned.

Statens vegvesen
Abels gate 5
7030 Trondheim

Tlf: (+47)22073000
trafikdata@vegvesen.no

vegvesen.no

Tryggere, enklere og grønnere reisehverdag